

ព្រះគ្រូវាចាកថា

រៀបរៀងដោយ

ឆយ - ស៊ីនាត

ពិនិត្យដោយ

សហជីវន ហេង - យ៉ាន់

នាយកការិយាល័យក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ

ចោះពុម្ពរៀបរៀងដោយ

ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ

សូមឧទ្ទិសភាគជ័លដែលកើតពីធម្មទាន ចំពោះ
វិញ្ញាណក្ខន្ធសពសហជីវន ហេង - យ៉ាន់ ដែលធ្វើ
បណ្តោះអាសន្ន កាលពីថ្ងៃទី ២៨ ឧសភា ១៩៦៧ ។

២០៦.
១១

ស្នាដៃនេះ

កើតឡើងពីកិច្ចសហការគ្នា រវាង
ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ និង បណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិចខ្មែរ
 ក្នុងគោលបំណងយ៉ាងមុតមាំដើម្បីថែរក្សា ការពារ កុំឲ្យបាត់បង់ទៅទៀត
 ប្រមទាំងផ្សព្វផ្សាយស្នាដៃ-ឯកសារទាំងនេះ
 សម្រាប់សាធារណជនប្រើប្រាស់ដោយមិនគិតកម្រៃ។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់
អង្គការវិហ្ស កូស៊ី-កៃ វិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ
ករុណខ្មែរ និង មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា
 ដែលបានគាំទ្រគម្រោងការស្នាដៃនេះ សម្រាប់ទុកក្នុងបណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិច។

Buddhist Institute of Ministry of Cult and Religion and eLibrary of Cambodia have made a cooperative effort to digitalize books and manuscripts in order to preserve our Cambodian literary heritage. This will promote and provide easy, instant access, free of charge to the public and future generations to come.

A sincere thank you to our generous supporters: Rishso Kosei-Kai, Open Institute, Karuna Cambodia and Cambodian Education Excellence Foundation, who made this endeavor possible.

www.budinst.gov.kh www.elibraryofcambodia.org

១-សូមសេចក្តីសុខចំរើនកើតមានដល់ពុទ្ធសាសនិកជន
អ្នកមានកិរិយាគោរពខ្ញុំគុណព្រះគោត្រីយជាប្រក្រតី ។

២- សូមឲ្យឧបទ្វីបខ្ពស់យូរយ៉ាងយូរយ៉ាងយូរ វិនាសបាត់
បង់ទៅដោយភានុភាពនៃគុណព្រះគោត្រីយនោះ ។

៣- អ្នកប្រាជ្ញលោកពោលថា ខរជនណាបានដល់ខ្ញុំ
ព្រះពុទ្ធ, ព្រះធម៌, ព្រះសង្ឃ, ជាទីពឹង ទីពឹង
ខរជននោះ លោកសន្មតថាជាបុគ្គលប្រសើរលើសដោយពិត ។

៤- បុគ្គលណាមួយបានដល់ ព្រះត្រីបិដក ជាទី
ពឹង ទីពឹង ហើយឃើញខ្ញុំអរិយសច្ច៍ទាំង ៤ ដោយប្រាជ្ញា
ដ៏ត្រូវ បុគ្គលនោះមែនរួបស្រឡះចាកទុក្ខទាំងពួង ព្រោះ
ការស្រឡាញ់ទីពឹងនោះ ។

៥- បុគ្គលគប្បីស្វែងរកធម៌ដើម្បីកែខ្លួន ឧបសគ្គទាំងដប់

- / -

២០៣៥/០៤

ក្តី ដែលជាហេតុនាំមកនូវសេចក្តីសុខ-ចំរើន ប្រាសចាក
ទុក្ខវេទនាគ្រប់យ៉ាង ។

៦- សន្តិារបស់មនុស្សជាសភាវៈមិនទៀង នរជន កុំ
គប្បីគិតថា គណ្ណាអញ្ចះនាំក្មេងហើយមិនស្មើរកធម៌ ត្រូវគិត
ថា គណ្ណាអញ្ចាស់ហើយ មច្ចុរជនិនិច្ចាបអញ្ចុរោកសម្លាប់
និរោលខាងមុខនេះមិនខាន ។

៧- នរជនណាមានសេចក្តីជឿស៊ីបក្នុងព្រះគុណសាសនា
មានសីលល្អចំរើន មានសេចក្តីជ្រះថ្លានិងព្រះសន្សំផង មាន
សេចក្តីយល់ឃើញជ្រឹកជ្រងំផង អ្នកជាបណ្ឌិតហៅបុគ្គល
នោះថាមិនមែនជាអ្នកចាល់ក្រឡើយ ហើយជីវិតរបស់នរជន
នោះមិនមែនសាបសូន្យអត់ប្រយោជន៍ឡើយ ។

៨- នរណា ទោះប្រុសក្តី ស្រីក្តី ឲ្យតែមានអភិព័ទ្ធ
ធម៌ និងអបចាយនធម៌ក្នុងខ្លួន អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមានប្រា
ក្ខណ៍ជាដើមលោកពោលថា អ្នកនោះរមែងចំរើនឲ្យតែទាំងបួន

ប្រការ ៧ អាយុ ចណ្ណៈ សុខៈ និង ពលៈ ។

៧ - មជ្ឈមណ្ឌលស្តាប់គ្រាប់គ្រង ដោយយកចេញ
មកត្រូវរឹតចំណាត់រៀបរយនេះ មជ្ឈមណ្ឌលស្តាប់
នូវធម្មសារបស់ព្រះអរហន្តម្នីដោយពិត ហើយមានសេចក្តី
សុខស្រួលចំពោះខ្លួន និង លោកទាំងមុខផង ។

១០ - ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ បម្រើគ្រប់ម្ចាស់ ទ្រង់បាន
សម្រេចនូវព្រះបារមីដោយសព្វគ្រប់ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះ
ភពចំនង់អំពីទ្រង់តែឯងខ្លួនវាទេយ្យសត្វក្នុងឧបាយ ដើម្បី
គ្រាស់ដឹង តាមសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន មជ្ឈមណ្ឌលមួយបាន
ស្តាប់នូវព្រះវចនាស្តីបោះបោះឈ្មោះជាបានរួចស្រឡះចាកកាសវៈចំពោះ
ខ្លួនដោយពិត ។

ដូច្នោះ ពុទ្ធជាតិទាំងនេះនឹងនាំការម្នាក់ សាធុជនចំពោះខ្លួន
ឲ្យបានយល់ច្បាស់នូវព្រះវចនាស្តីបោះបោះដោយឧបាយផ្សេង ។
ដើម្បីត្រូវរឹតចំណាត់រៀបរយតាមគ្រាប់ពេកសេចក្តីសុខស្រួល ។

១១ អនិច្ចត្តាធិបិ ភិសភាពមិនទៀងទាត់

អនិច្ចត្តាធិបិភិសភាពជាទុក្ខ, អនិច្ចត្តាធិបិភិសភាពមិនមែន
ជាវេទនាខ្លួន, ធម៌ទាំងបីយ៉ាងនេះ កុំមែនជាធម៌ខ្លួនអ្នកស្រាវ
អ្នកនិរម ឬគ្រូកូលតែមួយទេ ប្រាកដជាធម៌សម្រាប់អនុសាស
សត្វទាំងអស់អ្នកមានអ្នកណាមួយជៀសផុតឡើយ ។

១២- ទហ្ម ។ សត្វទាំងឡាយមិនទៀងទាត់មែនពិត មាន
ភិយោភើតឡើងនិងវិនាសទៅវិញជាធម្មតា តែភើតឡើង
ហើយមែនរលក់ទៅវិញ លុះតែរលក់នៅសត្វទាំងឡាយ
នោះហើយទើបបានសេចក្តីសុខស្របយ៉ាង ។

១៣- សត្វទាំងឡាយទៀងតែពីស្លាប់ ព្រោះថាជីវិត
របស់សត្វទាំងនោះមានសេចក្តីស្លាប់ជាទីបំផុត ហើយមែន
នឹងយកខ្លួនផលបុណ្យ និងផលបាបតាមសមគួរផលយ៉ាងកម្ម
របស់ខ្លួន គឺអ្នកធ្វើល្អតែនិបាតឡើងទៅកាន់សុភវិភិត អ្នក
ធ្វើអាក្រក់ តែនិបាតទៅសោយទុក្ខក្នុងនរកជាប្រាកដ ។

១៤ - ព្រះមុនីទាំងឡាយលោកពោលដូច្នោះថា ៖

នរណាមានប្រាថ្នាចង់បានសុខដុះក្នុង ភ្នំភ្នំ
ប្រញាប់ធ្វើអំពើបុណ្យដែលជាគុណក៏អ្នកប្រាថ្នាដូច្នោះបាន
ជាកិច្ចក្នុងត្រូវសាសន៍សុទ្ធ គ្រាន់បានជាទីពឹងទៅក្នុងលោក
ទាំងនាយ ។

បានឮមកថា កាលពីអតីតកន្លងរំលងយូរណាស់ទៅ
ហើយ មានព្រះរាជាមួយព្រះអង្គព្រះនាមព្រះបាទ សិវ្វិវិវុ
ទិសិវ្វិវិវុ ទ្រង់ជាក្សត្រប្រកបដោយស្វាមីគុណជាធម៌
ប្រកបដោយទស្សនៈព័ត៌មាន ។ ថ្ងៃមួយព្រះបាទសិវ្វិវិវុ
សំរាកព្រះកាយពល គិតលុំព្រះអង្គលើព្រះទ័ន្ធសយនា ក៏
ទ្រង់ព្រះចិញ្ចាត់ ៖

១៥ - ឡើយ ! ព្រះរាជាទាំងឡាយកំរិតបឋមវិន្ទុ
ដែលប្រកបដោយហេតុលសកលយោធា តើសព្វថ្ងៃនេះ
ស្តេចទៅគង់នៅទីណា ? មានតែផែនដីនេះទៅដែលជាសាក្សី

នៃការបាត់បង់ទៅនូវព្រះរាជាតាំងនោះ ។

១៦ - ពិតមែនក៏តាមនេះកើតឡើងហើយ ក៏ដល់
នូវការថែកណ្តាយទៅវិញ, កោតសម្បត្តិកើតឡើងហើយ
ដល់នូវភាគរឹបត្តិ, វត្ថុសព្វសារពើក្នុងលោក នៃកើតឡើ
ហើយមុនជាដំបូងដល់នូវការពុកផុយទៅវិញជាធម្មតា ។

ព្រះនិទ្ទេសនា ទ្រង់ពិចារណានូវសេចក្តីតាំងពីរប
" ១៥-១៦ " នេះហើយ ទ្រង់ក៏ជ្រុលព្រះរាជហឫទ័យជាខ្លាំង
ទើបទ្រង់បន្តនូវព្រះវាចាថា :

១៧ - មានប្រយោជន៍អ្វីហ្ន៎! ក្នុងការធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ
ភ្លេចភ័យដល់សេចក្តីស្លាប់, ក៏វិយាធ្វើអំពើអាក្រក់, ក៏វិយា
មិនសាងអំពើបុណ្យ, ក៏វិយាធ្វើចិត្តឲ្យរង្វើងក្នុងអំពើលាមក
តាំងនេះជាហេតុនាំមកនូវសេចក្តីវិនាស ។

កាលព្រះរាជាតាំងនោះទ្រង់ពិចារណានូវសេចក្តីតាំងនោះ
ហើយ ព្រះគង្គិទ្រង់គិតស្តុកក្នុងព្រះច័យជាអនេក ទើប

ក្រោកចាកក្រុងព្រះបន្ទំ បរមសយនា រៀបចំព្រះកាយាយានី
ព្រះបាទតែងការត្រូវទៅកាន់ ធិបន្ទារាម ដែលនៅទីនោះ
មានជីកុនមួយអង្គព្រះនាម ធិប្បបទិប គង់នៅ ។ លុះយាង
ដល់ហើយព្រះភ្នំបាលលំអុតអង្គជួនកញ្ចាលថ្វាយបង្គំព្រះថេរៈ
ទើបគង់ក្នុងទីជីកុនសេម ។

ក្នុងពេលនោះព្រះ ធិប្បបទិប ក៏សួរទៅកាន់ព្រះរាជា
ថា ៖ បពិត្រមហាពជ ព្រះអង្គយាងមកនេះតើមានបការដូច
មេចដែរ ។

កន្លង ថេរៈ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា
មកនេះមិនមានអ្វីក្រៅពីការដាក់ខ្លួនឲ្យនៅក្រោមធុរៈ គឺការ
ទូន្មានរបស់លោកម្ចាស់ទេ ព្រោះថា ៖

១៨ - ចិត្តរបស់មនុស្សប្រកេទដែលមិនចាន់គប់
តែងមានសភាពមិននឹង ចេះតែយូន្តយូន្តដោយការម្នាក់
គ្រប់យ៉ាង ដូចបំរៅលើសភាវៈល្អ ដូចបំរៅលើសភាវៈ

គម្រក់ ព្រោះការម្នាក់ផ្សេងៗ មានប្រាម្នាក់ជាដើម ។

ដូច្នេះ ខ្ញុំករណាសូមលោកម្ចាស់ប្រាសាមគ្គាដូចយំណា
នាំចិត្តនេះឲ្យបានស្ថិតនៅក្នុងសភាវៈល្អឲ្យបាន ។

លំដាប់នោះព្រះ ធិប្បបទិច ក៏មានព្រះជេដីកាថា :

មហាកជ្រះតម្រិះរបស់ព្រះគង្គនេះល្អណាស់ព្រោះថា :

១៧- សន្យារវាងខ្លួនគ្នាខ្ញុំមហា កើតឡើងពេញ
ដោយច្រកចង្រៃ គឺវេទនាដែលកើតអំពី ជាកិ ជក
ព្យាធិ និង វិណ្ឌាវៈ ដណាមួយលះចំណុះសន្យារនេះបាន
រឹបបានសុខ ។

២០ - មច្ចុតនឹងដើរចូលទៅជិតសត្វកល្យៃ ឯសត្វក
ដើរចូលទៅជិតមច្ចុតនេះ ដូចជា មច្ចុតដែលគេនាំទៅកាន់កន្លែង
សម្រាប់រាល់ជំហាននៃវា ។

ដោយការស្រឡាញ់នេះ រឹបព្រះដ៏មានជាអង្រែដ៏ដ៏ក
នាំសត្វឲ្យរួចចាកសន្យារនេះ ឲ្យបានដល់ចុងដ៏ដ៏ក្រៃប

ក្បួន គ្រឹះនិព្វាន ។

ទៅ។ នរោមដែលបានទទួលខ្លឹមសេចក្តីសុខស្ងប់រោះ
ប្រាកដជាបានអនុវត្តតាមតួខ្លឹមសាសន៍ដោយពិត ព្រោះថា ៖

២១- កិរិយាមិនធ្វើបាបគ្រប់យ៉ាង ១ កិរិយាសាងខ្លឹម
អំពើជាកុសល ១ កិរិយាធ្វើបិត្តឱ្យស្អាតដូរផង ១ ទាំងបី
យ៉ាងនេះជាបូសគល់របស់សាសនា ជាហេតុនាំឱ្យនរោម
បានទទួលខ្លឹមសន្តិភាព ទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោកទាំងមុខ។

២២- មហារាជ មនុស្សពិញ្ញក គឺមនុស្សល្អ និង
មនុស្សគ្រក់ ទាំងពីរនេះរមែងទទួលផលដូចគ្នា ដែល
ជាហេតុនាំឱ្យគោរពកិរិយាសាងខ្លឹមកុសល ។

២៣- មនុស្សបាប ដកចណាបើបាបមិនទាន់ឱ្យផល
ទេ ដកចនោះរមែងជួបប្រទះតែអំពើល្អ លុះកាលណាបាប
ឱ្យផល កាលនោះមនុស្សបាបទើបជួបប្រទះនឹងអំពើបាប ។

២៤- ពិតមែនហើយ មនុស្សល្អ ដកចណាបើអំពើល្អ

មិនទាន់ឲ្យផលទេ ដរាបនោះ រមែងជួបប្រទះតែអំពើតាក្រក់
លុះតែកាលណាអំពើល្អឲ្យផល កាលនោះមនុស្សល្អ ទើប
បានជួបនឹងអំពើល្អ ។

២៥ - ផលបុណ្យក្តី ផលបាបក្តី សុទ្ធតែកើតមកពី
ភិប្ប ដែលបុគ្គលធ្វើហើយ ផលនៃកម្មនោះត្រូវតែអ្នកធ្វើ
ទទួលយកនឹងប្រកែកពុំបាន ។

- អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមានព្រះពុទ្ធជាដើមទ្រង់ត្រាស់ដោះ

២៦ - ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វទាំងអស់មានកម្មជាបេស
ខ្លួន មានកម្មជាធិក មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាភិក្ខុ
មានកម្មជាគ្រឿងរឭក បើនឹងធ្វើនូវកម្មណា ទោះជាបុណ្យ
ក្តី ជាបាបក្តី ក៏ត្រូវទទួលយកនូវផលនៃកម្មនោះ ។

២៧ - បាបកម្មទាំងឡាយ គឺបាណាតិបាត អវិជ្ជា
ទាន កាមសុមិច្ឆាចារ មុសាវាទ និង សុកមោឃេយ តែឲ្យ
ផលតាក្រក់ ដែលជាមូលហេតុ នៃកំណើតក្នុងវង្សនេះ ។

ខវជនទាំងឡាយគប្បីយល់ថាអំពើអាក្រក់តែងនាំវិញ្ញាណកូនទៅកាន់ទុក្ខភក្តី ដូច្នោះត្រូវតែជៀសវាងនូវអំពើទាំងនោះ ដើម្បីធ្វើខ្លួនឲ្យរួចចាកចតុក្កបាយ ។

២៨ - បុព្វកម្មគឺការសាងនូវអំពើជាកុសល តែងឲ្យផលល្អដល់ជនអ្នកធ្វើ គ្រាន់តែជាប់ហើយនិងយ៉ាងយូរជាងគ្នា ដែលជាមូលហេតុនៃកំណើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ។ រួមសេចក្តីថា :

២៩ - សត្វទាំងឡាយត្រូវទទួលយកនូវ ផលប៉ុណ្ណា នៃ ផលលាប ភាមសមគួរ ដល់អំពើដែលខ្លួនធ្វើ សត្វណាធ្វើនូវអំពើបាប សត្វនោះត្រូវទៅកាន់ទុក្ខភក្តីនរក សត្វណាធ្វើនូវអំពើបុណ្យ សត្វនោះត្រូវទៅសោយសុខក្នុង សុគតភក្តី ។

ចិត្តព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត ស្វោកទាំងឡាយដែលព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់នេះ គ្រាន់តែជាគ្រឿងជាប់ព្រះស្នាតិ

តាមស្រ្តីយេហេតុនេះហើយតត្តាភាគ «ព្រះធម្មបទិម»

សូមរំលឹកព្រះអង្គថា ៖

៣០ - ចូរយកខ្លួនជាទីពឹង យកខ្លួនជាទីពឹង, កុំ
យករបស់ដទៃជាទីលើក, ចូរយកធម៌ជាទីពឹង យកធម៌ជា
ទីពឹង កុំយករបស់ដទៃជាទីលើកឡើយ ។

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ៣ ឧសភា ១៩៦៦

ជាអនុស្សរណៈនៃក្រសួងហិរញ្ញវិទ្យា ក្នុងពិធី
ឈាបនកិច្ចសព្វសហជីវន មោទ-យ៉ាន់ កាលពីថ្ងៃ

ទី ២ មិថុនា ១៩៦៧

